

Lietuvos prezidentas į JAV veža lagaminą ordinu

Vilnius, spalio 13 d. (BNS) — Prezidentas Valdas Adamkus oficialaus vizito į Vašingtoną išvakarėse apdovanojo ordinu septynis Jungtinių Amerikos Valstijų Kongreso narius už nuopelnus Lietuvai.

Už ypatingą paramą Lietuvai siekiant įtvirtinant valstybės nepriklausomybę bei siekiant tarptautinio diplomatinio pripažinimo bei nuolatines pastangas plėtojant Lietuvos ir JAV tarpvalstybinius ryšius Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 2-ojo laipsnio ordinu apdovanoti Senato nariai: Alfonse D'Amato, Robert C. Byrd, Richard J. Durbin bei Atstovų Rūmų nariai Christopher Cox, Henry J. Hyde, Bobby Rush ir Gerald B.H. Solomon.

Prezidentas taip pat apdovanojo Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 2-ojo laipsnio ordinu buvusį Amerikos lenkų kongreso viceprezidentą ir ilgametį „Laisvosios Europos“ radijo lenkų laidų tarnybos direktorių Jan Nowak-Jezioranski už didelį asmeninį indėlį plėtojant Lietuvos ir JAV tarpvalstybinius ryšius bei pastangas padedant integruotis Lietuvai į pasaulio valstybių bendriją.

Kai kuriems apdovanojimų, kuriuos sutiks per savo vizitą Čikagoje ir Vašingtone šios savaitės pabaigoje ir kitą savaitę, prezidentas ordinus įteiks asmeniškai.

Kitiems apdovanojimais bus perduoti per Lietuvos ambasada.

Išimties tvarka trylikai asmenų suteikta Lietuvos pilietybė

Vilnius, spalio 13 d. (BNS) — Prezidento vadovaujama Pilietybės komisija antradienį nutarė išimties tvarka patenkinti 13 iš 22 gautų prašymų Lietuvos pilietybei gauti.

Lietuvos piliėčiu tapo Rusijoje gimęs kostiumų kūrimo istorijos tyrinėtojas ir dėstytojas Aleksandras Vasiljevas-Gulevičius. Jo motina kilusi iš Lietuvos. A. Vasiljevas-Gulevičius ketina Lietuvoje skaityti paskaitas, dirbti scenografu Operos ir baleto teatre, buvo tarptautinio madų festivalio „In Vogue“ vertinimo komisijos narys.

Pilietybę nutarta suteikti Lietuvoje gimusiai, dabar Vokietijos pilietybę turinčiai Irenai Timpf, kuri prieš kelerius metus ištekėjo ir išvyko gyventi į Vokietiją. Vasario 16-osios gimnazijoje dirbanti I. Timpf materialiai remia sunkiai besiverčiančias šeimas Lietuvoje, slaugo ir globoja Vokietijos ligoninėse besigydančius lietuvius.

Lietuvos piliėčiu tapo ir Gustavas Hermanas, prieš 40 metų išvykęs į Vokietiją. Jis yra aktyvus šios valstybės lietuvių bendruomenės narys, yra paskelbęs daug straipsnių lietuviška tematika, tiria Mazosios Lietuvos ir Lietuvos Evangelikų Bažnyčios istoriją. Pilietybės komisija patenkino

no lietuvių kilmės JAV piliėčio, kunigo jėzuito Leo Vincent Leise prašymą. Jis dirbo parapijinį sielovados darbą Paragvajuje. Atkūrus nepriklausomybę, nutarė apsigyventi Lietuvoje. Dabar L. V. Leise yra perkeltas į Lietuvos ir Latvijos jėzuitų provinciją, gyvena Vilniuje.

Pilietybę gavo ir 6 Baltarusijos piliėčiai. Tai — aktyvus Gardino lietuvių bendruomenės narys ir į Lietuvą norintis grįžti Vladas Povilaitis, lietuvių Baltarusijos Gervėčių kaime puoselejęntys Emilija Ravoit, Alina Lavrinovič, Algerdas Andrejus Karmaza, Janina Karmaza ir Marija Zajanckovskaja.

Lietuvos piliėčiais taip pat tapo Australijoje gyvenantis ir į Lietuvą ketinantis grįžti Augustynas Rukszenas, Rusijos piliėčiai — šaškių sporto meistras Valerijus Kudriavcevas ir verslininkas Alanas Petrauskas, Latvijoje gyvenantis Rygos Stačiatikių Bažnyčios kunigas vienuolis Igoris Klavinis, Lenkijos lietuvių draugijos vicepirmininkas Algirdas Vektorius.

Pilietybės komisijoje yra V. daus reikalų, Užsienio reikalų, Teisingumo ministerijų, Generalinės prokuratūros atstovai. Pilietybę suteikiama prezidento dekretais.

Vilniaus universiteto rektorius įgavo „europinės patirties“

Vilnius, spalio 13 d. (BNS) — Grįžęs iš tarptautinės konferencijos, Vilniaus universiteto rektorius Rolandas Pavilionis pareiškė esąs pasirengęs ieškoti kompromisinių sprendimų dėl mokesčių už mokslą.

Lietuvos delegacija spalio 5-9 dienomis Paryžiuje dalyvavo pasaulinėje UNESCO konferencijoje aukštojo mokslo klausimais, kurioje ypatingai buvo pabrėžta, kad aukštasis mokslas turi būti prieinamas visiems, nepriklausomai nuo rasės ar socialinės padėties.

Spaudos konferencijoje antradienį VU rektorius R. Pavilionis pabrėžė, kad Lietuvoje reikia plėtoti mokslo ir studijų institucijų tinklą ir kartu su valdžios atstovais ieškoti kompromisinių sprendimų dėl mokesčių už studijas.

„Mokesčiai už studijas — pirmoji problema, kurią turime šiandien išspręsti“, teigė

rektorius. Kaip žinoma, R. Pavilionis ir premjeras Gediminas Vagnorius jau keli mėnesiai viešai kaltina vienas kitą dėl mokesčių už mokslą pažangiems studentams ir, kita vertus, dėl nepakankamų lėšų aukštojo mokykloms.

Pasak jo, galimi du variantai — įvesti nedidelius mokesčius už mokslą visiems studentams, atleidžiant nuo jų gerai besimokančius.

Kaip antrą variantą R. Pavilionis nurodė valstybinio finansavimo ir mokesčių už studijas išsaugojimą, įvertinant tikrąsias studijų kainas ir konkrečias studijų programas, taip pat universitetų lygį.

Kilus studentų pasipiktinimui dėl nepagrįstai didelių mokesčių už studijas, Vilniaus universitetas laikinai atidėjo mokesčius už mokslą gerai besimokantiems studentams su sąlyga, kad vyriausybė

Nuotr.: Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus (kairėje) įteikia apdovanojimą buvusiam PLB pirmininkui Broniui Nainiui. (Elta)

Garbingas apdovanojimas — buvusiam PLB pirmininkui

Vilnius, spalio 13 d. (Elta)

— Antradienį prezidentas Valdas Adamkus įteikė buvusiam ilgamečiam Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkui, žurnalo „Pasaulio lietuvis“ redaktoriui Broniui Nainiui dar prezidento Algirdo Brazausko skirtą Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Gedimino 3-ojo laipsnio ordiną.

„Malonu apdovanoti žmogų, labai pasitarnavusį lietuvių bendruomenėje, ypač pastaruoju dešimtmėčiu“, sakė prezidentas ordino įteikimo ceremonijoje, primindamas susirinkusiems, kad B. Nainys iki 1997-ųjų vasaros dešimt metų vadovavo Pasaulio lietuvių bendruomenei, kuri tuo metu pasižymėjo itin aktyvia

veikla. B. Nainys padėjo už didelį jo veiklos įvertinimą, sakė, kad jam malonu „priimti apdovanojimą iš daugelį metų pažįstamo žmogaus, bendraminčio ir bendražygio“.

Garbingas Lietuvos valstybės apdovanojimas B. Nainiui kartu su keliomis dešimtėmis kitų žinomų visuomenės veikėjų buvo skirtas Vasario 16-osios Akto 80-metio jubilėjaus išvakarėse pasirašytu A. Brazausko dekretu. Tačiau B. Nainys negalėjo dalyvauti ordino įteikimo ceremonijoje ir į Lietuvą atvyko tik dabar, todėl prezidentas V. Adamkus pasinaudojo proga ir įteikė jam šį apdovanojimą.

Alma Adamkienė priiminės Lietuvos gyventojus

Vilnius, spalio 13 d. (BNS) — Lietuvos prezidento žmona Alma Adamkienė lapkritį ketina pradėti priiminėti paramos prašančius gyventojus.

Neseniai restauruotoje prezidentūros rūmų administracinėje dalyje dabar įrengiamas kabinetas, kuriame įsikurs A. Adamkienės padėjėja Janina Šarkuvienė, o nuo lapkričio mėnesio A. Adamkienė priiminės Lietuvos gyventojus.

„Žmonių antplūdis didžiulis“, sakė J. Šarkuvienė. Į A. Adamkienę žmonės kreipiasi ir su asmeninėmis problemomis ir prašydami paremti labdaros projektus.

Dabar A. Adamkienė yra išvykusi į Čikagą, kur prižiūri savo motiną Oną Nutautienę, ir į Vilnių grįš kitą savaitę. Pasak J. Šarkuvienės, numatoma, kad O. Nutautienė į Lietuvą atvyks lapkričio mėnesį, kai bus baigtas prezidento rezidencijos Turniškės remontas.

Šią savaitę į JAV išvyksiantį prezidentą Valdą Adamkų lydės ir J. Šarkuvienė. „Vaziuojų už savo pinigų“, pabrėžė ji, pridūrusi, kad vizito metu padės A. Adamkienei. Ji prie vyro prisijungs Čikagoje ir lydės į Vašingtoną bei Vokietiją. Spalio 24 dieną prezidentas su žmona grįš į Lietuvą.

sybė perves papildomus 250,000 litų jų studijoms finansuoti.

Per daugiau nei septynis V. Adamkaus prezidentavimo mėnesius A. Adamkienė jau surengė kelis labdaros renginius Lietuvos vaikams — keli šimtai mažųjų Lietuvos gyventojų prezidentūros kieme šventė Velykas, vasarą vyko prie Baltijos jūros.

Pasak J. Šarkuvienės, dabar numatoma surengti Kalėdų šventę įvairių Lietuvos rajonų vaikams.

* Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerijos ryšių skyriaus vedėja Jurga Strumskienė nuo šiol vadovaus Europos Tarybos (ET) Švietimo komitetui.

* Spalio 8 d. susituokė buvęs vidaus reikalų ministras Vidmantas Žiemelis ir buvusi europos reikalų ministrė Laima Andrikienė. Dienraščio „Respublika“ duomenimis, Seimo narių konservatorių V. Žiemelio ir L. Andrikiene vestuvių ceremonija buvo labai kukli, pora netgi nesifotografavo. Abiems parlamentarams tai jau antroji santuoka. 1992 m. tapusi našle L. Andrikiene viena auginą sūnų. V. Žiemelis pastaruosius kelerius metus taip pat gyveno vienas — jis yra išsituokęs. 40-metė L. Andrikiene ir 47 metų V. Žiemelis yra Kovo 11-osios Akto signatarai. Jie kartu 1996-1998 m. dirbo Gedimino Vagnoriaus vyriausybėje.

(BNS)

Apleistuose dvaruose siūloma apgyvendinti beglobius vaikus

Vilnius, spalio 12 d. (BNS) — Seimo narys Zygmuntas Mackevičius ir Bajorų sąjungos pirmininkas docentas Jonas Stankus prezidentą Valdą Adamkų supažindino su ideja apleistuose ar savininkų neturinčiuose dvaruose apgyvendinti beglobius vaikus.

Po susitikimo pirmadienį prezidentūroje J. Stankus sakė žurnalistams, kad Lietuvoje kol kas nėra valstybės politikos išsaugoti dvarus. „Jie yra daug amžių kurtas mūsų kultūrinis paveldas“, pabrėžė jis. Pasak Bajorų sąjungos pirmininko, dabar Lietuvoje yra daugiau nei 800 dvarų.

„Būtina perauklėti vaikus ir gražinti juos visuomenei“, sakė J. Stankus. Jo nuomone, beglobiai vaikai yra visų skaudžiausia visuomenės problema.

* Rugsėjo mėnesį nedarbas išaugo 21-oje iš 46 darbo birų aptarnaujamų teritorijų. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos analizė rodo, kad finansinė ir ekonominė krizė Rusijoje rugsėjo pabaigoje buvo palietusi apie 100 iš 2,200 apklaustų įmonių, kuriose dirba 18,300 darbuotojų. Krizės įtaką pajutusias įmones 10,700 darbuotojų dirba ne visą darbo laiką, jiems mokamos prastovos arba jie išleisti neapmokamų atostogų. 331 darbuotojas nustatytą tvarką išpėtas apie atleidimą iš darbo. Ministerija teigia, kad darbo rinka didesnės Rusijos krizės įtakos dar nepajuto. Padarinių laukiama tik jai užsietės.

(Elta)

Rusijos prezidentas nesirodo Kremliuje

Maskva, spalio 13 d. (Reuters-BNS) — Rusijos prezidentas Boris Jelcin tikriausiai visą šią savaitę praleis savo užmiesio rezidencijoje, gydymasis bronchitu, antradienį pranešė Kremlius.

„Vargu ar bus šią savaitę darbo susitikimų“, žurnalistams pranešė prezidento sekretorius spaudai Dmitrij Jakuškin.

Pirmadienį B. Jelcin viena para sutrumpino vizitą Kazachstane dėl tracheobronchito — infekcinės ligos, kurią sukėlė bronchų uždegimas. Prezidentą kamavo kosulys ir kratinės skausmai. Pasak D.

* Rusijos sostinei šiemet bus parduota 3,500 tonų sviesto, beveik toks pat kiekis jautienos mėsos, 2,000 tonų nenugriebto pieno miltelių, apie 3 mln. indelių troškintos jautienos konservų. Maskva šių metų antrajam pusmečiui skyrė 5 mln. JAV dolerių lietuviškiems maisto produktams pirkti.

* Apie 40 Baltijos bataliono karių iš Lietuvos dalyvaus NATO vadovaujamoje taikos stabilizavimo operacijoje Bosnijoje ir Hercegovinoje. Iki š. m. spalio mėnesio Danijos bataliono sudėtyje Bosnijoje ir Hercegovinoje tarnyba atliko LITPLA-7 būrio kariai. Dabar juos pakeis daugianacionalinio BALTBAT kariai, kurie iki 2000 metų balandžio į Bosniją ir Hercegoviną vyks kas pusmetį.

(Elta)

NATO paskelbė parengti kariniais smūgiams Kosove

Belgradas, spalio 13 d. (Reuters-AP-BNS) — NATO antradienį sankcionavo karo veiksmus prieš serbų taikinius, tačiau suteikė Jugoslavijos prezidentui Slobodan Milošević keturias dienas, per kurias jis dar gali išvengti šių oro smūgių, nutraukdamas 7 mėnesius trukusį puolimą prieš Kosovo etninius albanus. JAV prezidentas Bill Clinton pareiškė, kad S. Milošević sutiko nutraukti susidorojimą Kosove ir leisti atvykti užsienio stebėtojams.

Tačiau B. Clinton atkreipė dėmesį į anksčiau pasireiškusių S. Milošević „užsispyrimą“ ir išpėjo, kad jeigu jis netesės pažadų, NATO pajėgos lieka pasirėngusios pradėti oro smūgius.

„Tikiuosi, kad išsipareigojimai, kuriuos davė prezidentas Milošević, gali sukurti taikų kelią ateičiai“, sakė B. Clinton žurnalistams New Yorke.

16-os NATO valstybių ambasadoriai pritarė jėgos panaudojimui po to, kai JAV pasiuntinys Balkanuose Richard Holbrooke informavo juos apie ilgąs derybas, kurias šį mėnesį vedė su S. Milošević.

Ankstų antradienio rytą R. Holbrooke vėl grįžo į Belgradą sakydams, jog tolesnės derybos mato „teigiamą poslinkį“.

NATO generalinis sekretorius Javier Solana Briuselyje anksti rytą surengtoje spaudos konferencijoje pranešė, kad „Šiaurės Atlanto taryba nutarė duoti „aktyvizavimo įsakymus“... kurių vykdymas prasidės ne anksčiau, negu po 96 valandų nuo šios dienos“.

„Aktyvizavimo įsakymais“

buvo įvesta NATO ginkluotės parengtis galimiems oro smūgiams, tačiau tai dar nėra tiesioginiai įsakymai juos pradėti.

Šie įsakymai įgalina iš pradžių surengti „ribotą“ oro smūgį, naudojant JAV sparnuotąsias raketas bei sąjungininkų lėktuvus. Jeigu S. Milošević visiškai nepaklus Jungtinių Tautų reikalavimams, po to gali sekti nenutrūkstama bombardavimų iš oro kampanija.

Remiantis pranešimais, Jugoslavijos prezidentas sutiko patenkinti kelis tarptautinės bendruomenės reikalavimus nutraukti susidorojimą su etniniais albanais Kosove.

Pirmadienį per derybas su JAV įgaliotuoju pasiuntiniu R. Holbrooke S. Milošević tariamai sutiko: nedelsiant sustabdyti visus kovos veiksmus Kosovo provincijoje; išvesti pajėgas ir sunkiąją ginkluotę iki lygio, buvusio vasario 28 d., kai šioje Serbijos provincijoje prasidėjo intensyvi kovos; leisti netrukdomai dirbti humanitarinėms organizacijoms; bendradarbiauti su Tarptautiniu karo nusikaltimų tribunolu tiriant kaltinimus karo nusikaltimais; paspartinti pabėgėlių sugrįžimą į jų namus; pradėti rimtas derybas su etniniais albanais dėl jų savivaldos; leisti Kosove dislokuoti tarptautines stebėtojų pajėgas, kurios prižiūrėtų, kaip vykdomi šie pažadai, JAV administracijos pranešimu, tai būtų maždaug 2,000 žmonių (amerikiečių skaičius nežinomas).

Neįgyvendinus bent vieno šių reikalavimų, praėjus 96 valandoms po NATO „aktyvizavimo įstatymo“ paskelbimo, sąjungininkų pajėgos pradės kovinius veiksmus prieš Jugoslaviją.

Lietuva sveikina NATO politinį laimėjimą

Vilnius, spalio 13 d. (BNS). Lietuvos URM atstovai pasveikino NATO sprendimus, privertusius Jugoslavijos vadovybę išsipareigoti taikiomis politinėmis priemonėmis išspręsti konfliktą Kosove. „Tai dar kartą įrodo, kad NATO politinė valia ir karinė atgrasa yra kartinis saugumo Europoje veiksnys“, sakė aukštas Lietuvos URM pareigūnas. Pasak diplomato, Lietuva yra pasiryžusi nusiųsti savo atstovus stebėti, kaip Jugoslavijos vyriausybė vykdo NATO ir tarptautinės bendrijos reikalavimus. ESBO netrukus turėtų pasirašyti sutartį su Jugoslavija, ir 2,000 diplomatinį statusą turinčių stebėtojų atvyks į Kosovą, kur jie užtikrins pabėgėlių judėjimo laisvę. Belgradas taip pat pasirašys sutartį, leidžiančią NATO lėktuvams skraidyti virš Kosovo teritorijos.

KALENDORIUS

Spalio 14 d.: Šv. Kalikstas; Vincetas, Fortunata, Lakšūnė. 1263 m. nužudytas Mindaugas, Lietuvos Didysis kunigaikštis, pirmasis ir paskutinis karūnuotasis Lietuvos karalius.

Spalio 15 d.: Šv. Teresė Avilietė; Leonardas, Galiminas, Ina. 1918 m. Lietuvos Valstybės Taryba įsteigė krašto apsaugos komisiją Lietuvos kariuomenei organizuoti.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

A.A. FIL ALEKSANDRAS PLATERIS GRĮŽO Į LIETUVĄ

Fil. Aleksandras Plateris

Prieš metus, 1997 m. spalio 14 d., mirusio a.a. fil. A. Platerio palaikai, laikinai talpinti Gate of Heaven, Washington, D.C. kapinių kriptoje, pagal jo priešmirtinį pageidavimą, šiomet, spalio 3 d. našlės Laimos Platerienės pastangomis, pervežti į Lietuvą.

Velionis buvo pašarvotas į gimtosios Švėkšnos bažnyčioje. Už velionio sielą gedulingas šv. Mišias aukėjo dvylika (Švėkšnos, Šilutės, Šilalės, Klaipėdos ir Telšių rajono) kunigų. Su paskutiniu Lietuvos didikų ainiu grafu Aleksandru Plateriu atsiveikinti ir už jį pasimelsti susirinko pilnutėlė bažnyčia žmonių. Po pamaldų, Lietuvos vėliava apklotą, karstas buvo išneštas į šventorių, ir į požeminę kriptą, po didžiųjų altorių. Kriptoje ilsisi ir jo senelio grafo Adomo Platerio palaikai. Velionio Aleksandro motina palaidota Švėkšnos kapinėse, tėvas grafas Jurgis Plateris, pirmuoju bolševikmečiu (1941 m.) išvežtas į Sibirą, ten ir mirė 1943 m. vasario 1 d.

Velionių našlė Laima Vereškaitė-Platerienė, rūpestingai slaugiusi Aleksandrą jo ilgą ir sunkios ligos metu, at-

skraidinusi a.a. vyro palaikus, labai susijaudino, kad miestelio ir apylinkių žmonės tiek daug dėmesio skyrė jai ir jos vyro atminimui. Ji sakėsi ketinanti visam laikui apsigyventi Švėkšnoje.

Švėkšnos bažnyčios klebono kun. P. Stuko atsiveikimo su velioniu žodžiai geriausiai nusako kodėl tiek daug žmonių dalyvavo laidotuvsė. Esą, grafų Platerių vardas Žemaitijoje buvo ir yra minimas su meile ir pagarba, ne vien tik už tai, kad jie nesulenkejo, kaip dauguma Lietuvos didikų, bet liko lietuviais, aktyviai įsitraukę į lietuvišką veiklą.

Švėkšnos dvarą grafų Platerių dinastija valdė maždaug 200 metų. Statant Švėkšnos bažnyčią, grafas Adomas Plateris buvo labai dosnus ne vien tik auksiniais rubliais, bet ir statybine medžiaga, „Saulės“ gimnazija pastatyta ant jų parko žemės.

Velionis fil. A. Plateris gimė 1913 m. grafo Jurgio Platerio šeimoje. Baigęs Švėkšnos gimnaziją, 1932 m. įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo u-teto Teisių fakultetą, ten pasirinko Lietuvos studentų skautų korp! VY-TIS. Nuo 1949 m. gyveno Čikagoje, įsijungė į A.S.S. steigimą ir buvo išrinktas 1955-1957 A.S.S. Centro valdybos pirmininku. Tuo laiku studijavo Čikagos u-tete sociologiją ir įsigijo doktoratą. Nuo 1958 m. dirbo Washington, DC, JAV gyventojų statistikos įstaigoje.

Velionių pažinę, prisimena jį kaip puikų, draugišką, darbštų skautišką ir lietuvišką veikloje žmogų, niekada nesišvaisčiusį savo titulu.

Mes tik galime padėkoti Laimai Platerienei už jos nepaprastą globą mūsų brolio a.a. fil. Aleksandro ir palinkėti jai sveikatos ir saulėtų dienų Lietuvoje, jos vyro gimtinėje, Švėkšnoje.

Fil. E. Vilkas

Čikagos jaunesniųjų skautų vadovai — vyr. skautė Onutė Utz ir skautas vytis Rimas Gecevičius stebi vilkiukų žaidimą.

TESĖTI PAŽADAI

Skautininkų, skautininkių vyr. skaučių židinių ir vyresniųjų skautų vyčių suvažiavimas

1998 m. lapkričio 14-15 d.

Ruošia — LSS Seserijos ir Brolijos skautininkių, skautininkų, vyr. skaučių — židinių ir vyr. skautų skyriai.

Dalyviai — skautininkės ir skautininkai, vyr. skautų ir vyr. skaučių židinių nariai.

Vieta — Argonne Guest House, 9700 Cass Ave., Bldg. #460, Argonne, IL 60439.

Kadangi ši vieta priklauso JAV valdžiai, visi dalyviai privalo iš anksto užsiregistruoti ir būti JAV ar Kanados piliečiai arba legalūs tų kraštų gyventojai.

Visi dalyviai turi užsiregistruoti iki š.m. spalio 20 d. atsiunčiant visą mokėstį, šiuo adresu: v.s. fil. Jolanda Kerelienė, 2 Norton Drive, Lemont, IL 60439, tel. 630-257-2558

SUVAŽIAVIMO DIENOTVARKĖ

Lapk. 13 d. Penktadienį 5 val. p.p. suvažiuojam, susipažįstam.

Lapk. 14 d. Šeštadienį 8-9 val. r. — Registracija. 9 val. r. — Atidarymas — praveda v.s. Irena Lileikienė,

LSS skautininkių — židinių sk. vedėja

9:15 v.r. — Tesėti pažadai — v.s. fil. Nijolė Kersnauskaitė

9:45 v.r. — Simpoziumas — Tesėti pažadai išėjimui: Danutė Bindokienė

v.s. Regina Kučienė v.s. fil. Vytautas Kamantas Juozas Polikaitis

v.s. Birutė Banaitienė 11:30 v.r. — Pertrauka

12:00 v.r. — Apsilankymas pas Lietuvos skautus — v.s. Zita Rahbar

12:30 v.p.p. — Pietūs 2 v.p.p. — Išėjimai rūpimi klausimai — adv. Povilas Žumbakis.

3:30 v.p.p. — Pranešimas 6 v.v. — Vakariene 7:30 v.v. — Literatūros vakaras:

Nijolė Martinaitytė-Nelson v.s. Nijolė Uzubalienė

9 v.v. — Filmai iš Tautinių stovyklų — vakaronė.

Lapk. 15 d. Šeštadienis 9 v.r. — Pusryčiai.

12 v.r. — Šv. Mišios Jėzuitų koplyčioje. 2 v.p.p. — 80 metų Skautijos minėjimas Jaunimo centre, Čikagoje. Kviečia Čikagos lietuvių skautiją.

Kovo 7 d. — Čikagos skautiškųjų vienetų tradicinė Kažiuko mugė Jaunimo centre.

KVIEČIAME ŠVESTI LIETUVIŠKO SKAUTAVIMO SUKAKTĮ

Lietuviško skautavimo 80 metų sukakties šventė Jaunimo centre, sekmadienį, lapkričio 15 d., 2 val. p.p. ruošia Čikagos skautininkių draugovė ir šventės rengimo komitetas. Programoje — akademija, gera „Dainavos“ ansamblio vyrų okteto programa, vaišės ir skautiškas pabendravimas. Kviečiami visi skautai ir skautės, o taip pat ir lietuviškoji visuomenė. Prašome visus pasisųžinti šią datą savo kalendoriuose ir iš anksto pranešti rengėjams apie dalyvavimą. Informacijai skambinkit Aldonai, tel. 708-599-9298. Bilietus dalyvavimui šventėje galima užsisakyti telefonu pas skambinčius: Sigitui — 630-985-1820; Danutei — 773-376-2153; Antanui — 773-581-7554; arba Ievutei — 773-737-2795. Nedelskite. Rengėjams būtina žinoti dalyvių skaičių. Šioje šventėje turėtume visi dalyvauti.

SKAUTIŠKI RENGINIAI Čikagoje

Spalio 31 d. — Tradicinė „Puota jūros dugne“ Willowbrook pokylių salėje, Willow Springs, IL. Rengia jūrų skautininkų/ių „Grandis“.

Lapkričio 13-15 d. — Tesėti pažadai — LS Seserijos skautininkių ir židinių, LS Brolijos skautininkių ir vyresniųjų skautų vyčių suvažiavimas „Argonne Guest House“, Argonne, IL.

Lapkričio 15 d. — Lietuvos Skautų organizacijos išsikūrimo, gyvavimo ir veiklos 80 metų sukakties minėjimas Jaunimo centre. Pradžia 2 val. p.p. Rengia Čikagos Skautininkių draugovė ir Rengimo komitetas.

Gruodžio 11 d. — Jūrų skaučių ir skautų Kučios PLC, Lemonte.

Sausio 24 d. — Jūrų skautų ir skaučių metinė iškilminga Klaipėdos dienos sueiga PLC, Lemonte.

Sausio 30 d. — Jūrų skautų ir skaučių slidinėjimo iškyla.

ŠUOLIAI SU PARAŠIUTAIS

Pasiūlymą — iššokti su parašiotu, tuo pačiu įgyti oro skautės specialybę išgirdau po sėkmingo dviračių egzaminų, iš brolio Kęstutis Lisausko ir brolio Rimo Kuzminsko. Mano bendražygiai — sesė Živilė ir brolis Edmundas bei aš — Agnė, nedvejodami sutikom. Nežinau ką jautė jie, bet aš, tiesą sakant, jau vien nuo tokios minties pakilau į aukštybes, žavėdamasi savo drąsa, didvyriškumu ir kt.

Dieve, kaip tai buvo toli nuo tikrovės!..

Pirmas žingsnis, nuo kurio priklausė ar išsipildys ši svajonė — Vilniaus sporto dispanseris. Ten kruopščiai patikrino civilinės aviacijos gydytojai — ekspertai. Kyviškėse mus patikrino Ernestas Tamulis ir Jonas Savickas. Per kelias valandas buvo išdėstyta būtina teorinis pasiruošimas, suipažinome su parašiotu, jo teigiamomis ir neigiamomis savybėmis, galimomis nenumatytomis aplinkybėmis ir psichologiniu pasiruošimu.

Pagaliam mes lėktuve An-2 („kukuruznyke“); kylant nuo pievos, išgaruoja visas mano ryžtas ir drąsa, nuo veido dingsta šypsenėlė... Instruktorius atidaro duris (tikrinama vėjo kryptis), stiprus oro gūsis ir ženklas dėtis šalmus. Mintyse žaibiškai ieškau išeities, kaip išvengti to šolio ar priversti lėktuvą nutūpti. Živilė tuo metu grožisi vaizdu — už lango nuostabus horizontas, saulės nutviekstas miško ruoželis, kaip gyvatės besiraitantis geležinkelis, tvenkinys... Edmundas, beviltiška išraiška veide, išsproginęs akis žiūri pro atidarytas duris, nes sėdi prie ju. Instruktorius atsitiesia ir liepia mums stoti. Jis paskutinį kartą patikrina ar viskas tvarkoje, iki galo suveržia apkaubą, permeta per petį trosą. Prieiname prie pat durų. Lėktuvui patekus į oro duobę, neišlaikome pusiausvyros ir Edmundas stveriasi už durų (jis turi šokti pirmas) ir staiga pasigirsta piloto duotas signa-

las. Instruktorius surinka Edmundui, kad dabar ne laikas laikytis ir liepia šokti. Edmundas žengia lemtingą žingsnį... Pasidaro labai gaila, kad nespėjau su juo atsiveikinti, tarti paskutinio „Sudie...“ Bandau nežiūrėti į apačią, bet akys paties sminga žemyn, instruktorius nepakartojam balsu paklausa, kodėl man jau nebejuokinga, piloto signalas... ir nuosprendis „Šok!“ Dingsta pusiausvyrą, bet paskutiniai sąmonės likučiai dar sulaiko mane, deja, instruktorius mane nespėti priartinti pastumia ir aš išskrendu. Viskas. Tuščia. Nė vienos minties. Akyse maišosi tai žemė tai dangus. Staiga kažkas truktelia ir ... valio!!! Parašiotas išsiskleidė! Nieka da nesugebėsiu perteikti to, ką jaučiau tada ir ką juntų kiekvieną kartą iššokusi iš lėktuvo. Tai nepakartojama, norisi dar ir dar būti ten aukštai, žiūrėti į lėtai besiarfinančią žemę, klausytis vėjo, sūptis apkaboję ir... tiesiog, jaustis gyvai.

Pirmą kartą niekaip negalėjau susigaudyti kur esu, atrėdė, kad leidžiuosi į tvenkinį ar ant namo, kol galų gale pamaciau ratą į kuri reikėtų nusileisti. Nevaldydama parašiotu aš jį praskridau ir žnekteleėjau netoli Edmundo. Stiprus smūgis į žemę buvo gan netikėtas, bet pagaliau pajutusi tvirtą pagrindą po kojom negalėjau patikėti ta laime, kad esu sveika ir gyva. Už kelių šimtų metrų nusileido Živilė, pastebėjau, kad jos parašiotu kupolas niekaip neužgęsta. Pribėgau ir jai padėjau, pasirodo, ji pasitempė kojos saugyslę. Nusikamavę, bet laimingi nutempė parašiotus iki aeroklubo ir viską vainikavo piloto rankos paspaudimas, bei pasveikinimas su pirmu šoliu. Skubėdami susidėjome parašiotus ir vel sušokom į lėktuvą... Dabar aš švytėjau.

Agnė Milevičiūtė (tuomet buvo 14 m.) 1994.07.03 Kyviškėse

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur	(U.S.) \$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, iki kuo nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DR. PETRAS V.KISIELIUS
INKSTŲ, PŪSLĖS IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2609
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽLOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogder Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern-un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prienamą kainą. Pacientai
prilaima absoliučiai punktučiai.
Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pimad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaroma, ketvirt. 1-3v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9v.r.-12v.p.p.

NIJOLĖ ŠTANKEVIČIŪTĖ, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos įsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 fl. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

BIRUTĖ L.PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 81st Ave. (219) 947-5279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Family Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-852-5353
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

STOVYKLOS

Sausio 2-10 d. — LSS
Australijos rajono stovykla
ukrainiečių stovyklavietėje
netoli Geelongo.

Los Angeles „Palangos“ tunto vyr. skautės Audra Kudirkaitė ir Vilija Gulbinaite savo gerajam darbui artimui pasirinko taktinimą „Habitat for Humanity“ savanorių organizacijai, statančiai namus be-turtėms šeimoms. Tikimės, kad jos paskatins jas tapti statybos inžinierėmis.

Fil. vs. Jolanda Kerelienė ragina visus nedelsiant registruotis ir dalyvauti „Tesėti pažadai“ suvažiavime.

Paminklas Vytautui Didžiajam Perlojoje.

PAMINĖTA VYTAUTO DIDŽIOJO KARŪNAVIMO DIENA

1429 m. Lucke vykusioje Europos valstybių valdovų konferencijoje, kurioje buvo aptariami Rytų Europos politikos klausimai, Lietuvos didysis kunigaikštis Vytautas viešai paskelbė apie savo apsisprendimą vainikuoti Lietuvos karaliumi. Šiame suvažiavime dalyvavę Maskvos, Tverės, Rezanės ir kitų Vytautui pavaldžių kunigaikštystių bei Europos kraštų valdovai, tarp jų ir Romos popiežiaus legatas bei Romos imperatorius Zigmanas, pritarė Vytauto sumanymui tapti Lietuvos karaliumi. Šiam Vytauto ketinimui iš pradžių pritarė ir konferencijoje dalyvavę Lenkijos karaliai Jogaila. Tačiau tam labai pasipriešino lenkų bajorai. Protestuodami prieš Vytauto ketinimą karūnuoti Lietuvos karaliumi, jie išvyko iš Lucko. Su jais — ir Jogaila, kuris, lenkų ponų spaudžiamas, vėliau atsisakė paremti Vytautą. Lenkai visai bandė Vytautui sutrukdyti tapti Lietuvos karaliumi, prašė jo neskubėti, net siūlė jam įteikti Lenkijos karūną (tuo atveju Jogailai būtų tekę atsisakyti sosto). Tačiau Vytautas buvo nepriklausomas. Tada lenkai pradėjo rinkti kariuomenę, tačiau ir

Vytauto karinės pajėgos (tuo met buvusios gausesnės negu lenkų) buvo paruoštos. Nieko nepaisydamas jis paskyrė karūnacijos dieną — 1430 m. rugsėjo 8-ąją. Susikvietęs daug svečių, laukė Romos imperatoriaus atsiunčiamos žadėtos karūnos su karūnavimo dokumentais. Tačiau lenkų kariai suėmė imperatoriaus pasiuntinius, ir Vytautas su savo svečiais jų nesulaukė. Tačiau Vytautas neketino nusileisti. Romos imperatorių jam pažadėjo atsiųsti kitą karūną kitais keliais (ne per Lenkiją). Jau buvo paskirta nauja karūnavimo diena, tačiau Vytautas jos nesulaukė — 1430 m. spalio 27 dieną, būdamas 80-ies metų, mirė.

Nors Vytauto Didžiojo karūnavimas ir neįvyko, tačiau rugsėjo 8-oji diena Lietuvos žmonių laikoma Vytauto karūnavimo diena. Ankstesnėje nepriklausomoje Lietuvoje rugsėjo 8-ąją prasidėdavo Vytauto Didžiojo paveiklo nešimas po Lietuvos miestus ir miestelius, vykdavo įvairūs renginiai ir iškilmės šiai dienai paminėti. Atkūrus Lietuvos valstybingumą, buvo atgaivintos ir Vytauto Didžiojo karūnavimo dienos iškilmės.

Siemet į paminėjimo organizacinį komitetą, be Kauno miesto savivaldybės Kultūros ir Kauno rajono kultūros, švietimo bei sporto skyrių atstovų, buvo pakviesti organizacijų, karinių struktūrų ir kitų esančių Kaune bei turinčių Vytauto Didžiojo vardą — Vytautų klubo, Vytauto Didžiojo karo muziejaus, Vytauto Didžiojo universiteto, Vytauto Didžiojo atskirojo jėgerių bataliono ir Kauno apskrities Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės — atstovai.

Iškilmės prasidėjo Vytauto Didžiojo vėliavos pakėlimo ceremonija Vytauto Didžiojo karo muziejaus šedelyje. Nuo pat šios ceremonijos atgaivinimo, vėliavos pakėlimą atlieka Kauno apskrities Vytauto Didžiojo rinktinės Garbės būrio šauliai. Apeigose dalyvavo Kauno miesto meras H. Tamulis, politinių partijų, visuomeninių organizacijų atstovai, miesto gyventojai.

Po vėliavos pakėlimo iškilmų Vytauto Didžiojo bažnyčioje buvo aukojamos šv. Mišios, kurių metu giedojo, R. Daugėlos vadovaujamas, bažnyčios choras.

13 valandą paminėjimo dalyviai rinkosi į šventinę sueigą Zapyškio šv. Jono Krikštytojo bažnyčioje, kuri buvo pastatyta Vytauto Didžiojo valdymo metais. Po sueigos atidarymo ir oficialiosios dalies, kurioje pasisakė Kauno rajono ir Kauno miesto savivaldybių atstovai, susirinkusiems koncertavo saviveiklininkai, kurių dainos, skaitomos eilės suteikė susirinkusiems iškilingumo dydysia.

Prie gėlėmis ir ažuolo lapų vainikais papuošto Vytauto Didžiojo paminklo žmonės rinkosi 15 valandą pagerbti Vytauto Didžiojo asmenybę ir jo nuopelnus Lietuvos valstybei. Minėjimą atidarė ir pagrindinį pranešimą perskaitė Vytautų klubo narys hab. dr. V. Nezgada, kuris sakė, kad ši diena tokia pat svarbi, kaip ir Žalgirio mūšio diena. Vytautas jau buvo gavęs iš Romos dokumentą, liudijantį apie jo tvirtinimą karaliumi. Nors karūnavimas yra iškilmingas aktas, tačiau ne toks svarbus. Tikėkimės, kad netrukus mes tą dokumentą surasime Romoje. Po to eiles skaitė birutietės, šoko Vytauto Didžiojo universiteto folklorinis ansamblis „Žilvitis“, grojo karinių oro pajėgų pučiamųjų instrumentų orkestras. Vytautą Didįjį pagerbė ir iškilingoje rikiuotėje stovintys Kauno Vytauto Didžiojo atskirojo jėgerių bataliono kariai ir jo vardą turintys Kauno apskrities

rinktines šauliai, jo garbei tris automatų salves iššovė gen. St. Raštikio puskarininkių mokyklos kariūnai. Prie paminklo gėles padėjo Kauno apskrities administracijos, Kauno rajono ir Kauno miesto savivaldybių atstovai, politinių partijų ir visuomeninių organizacijų nariai, kariai, savanoriai, šauliai, miesto gyventojai ir svečiai.

Toliau iškilmės tęsėsi Vytauto Didžiojo karo muziejuje, kur vyko popietė „Prakalbinim Lietuvoje Didžiosios kunigaikštystės istorines asmenybes“. Šios popietės metu pasisakė istorikai, visuomenės veikėjai ir kt. Visų pasisakymuose Vytautas Didysis buvo viena garbingiausių Lietuvos asmenybių. Baigiantis popietei miesto vadovams ir visuomenei „Aušros“ ir 4-osios vidurinės mokyklos moksleiviai pravedė tikrą istorijos pamoką. Jie, šalia muziejaus eksponatų, Lietuvos valdovų biustų ir portretų suvaidino kunigaikščių laikų kompoziciją.

Vytauto Didžiojo karūnavimo dienos skirtos iškilmės baigėsi vėliavos nuleidimu. Iškilmės baigėsi, tačiau Vytautas ir jo nuopelnai Lietuvai visada gyvuos kiekvieno lietuviuo sąmonėje.

Parengė: S. Ignatavičius
LSS Garbės šaulys

DIRBA KALINIAI

Po mėnesį trukusių atostogų, beveik 400 Marijampolės griebtojo režimo pataisos darbų kolonijos nuteistųjų vėl pradėjo dirbti kalėjimo įkurtoje valstybinėje įmonėje. Šioje įmonėje gaminama 320 pavadinimų įvairios paskirties gaminių statyboms, žemės ūkiui, siuviniai ir kt.

Kaip rašo „Respublika“, nuteistiesiems už darbą mokamas atlyginimas. Tiesa, jis nėra didelis — apie 170 litų. Uždirbtus pinigus gamyklos buhalterija perveda į kalinių nurodytas banko sąskaitas. Be sąskaitos šeimininko leidimo, pinigais galima pasinaudoti tik teismo nutartimi — kai iš nuteistojo reikia išieškoti žalą ir alimantus. Pats kalinys gali už uždarbį pirkti kolonijos parduotuvėje, pervesti artimiesiems.

Tačiau galimybė dirbti turi nedaugelis. Marijampolės kolonijoje gyvena 1,300 nuteistųjų. Darbą pirmiausia gauna tie, kurie laisvėje turėjo kokią specialybę ir kalėjime prabus kuo ilgesnį laiką. Kai kurie nuteisti jaunuoliai ryžtasi darbininkų profesijų įsigyti vietoje įkurtoje profesinėje technikos mokykloje.

R.J.

JAV LB XV tarybos sesijos nariai Teresė Gečienė (Pennsylvania) ir Antanas Polikaitis (California).

JAV LB Krašto Religinių reikalų tarybos pirm. ses. Margarita Bareikaitė kalba JAV LB XV Tarybos antroje sesijoje, vykusioje Cleveland, OH, spalio 10-11 d.

biurgermeisteris. Prie vežimėlio beveik pustekinis pribėgo žmogus, pasveikino laužyta vokiečių kalba įterpdamas net Herr Buergermeister ir paėmė vadeles. Sumeciū, ar tik nebus koks prancūzas ar belgas karo belaisvis, o gal net ir šiaip žmogutis darbams į Vokietiją atvežtas. Man nebereikėjo teirautis biurgermeisterio. O biurgermeisteris ir neskubėjo. Atidavęs vadeles nužiūrėjo, kaip tarnas nuvažiuoja, atsisukęs į kiemą, permetė akimis visur sukamšiotus pabėgėlių vežimus, buvo besisukęs į vidų, bet pamatė mus ir susilaukė.

Pasisveikinęs pasakiau:

— Jeigu, pone biurgermeisteri, nesate dar mirtinai pavargęs, norėčiau tamstos kai ko paprašyti.

Ketverto metų studijos Vokietijos mokyklose ir pastarasis vokiečių okupacijos metas buvo gana stiprinęs mano vokišką kalbėjimą, tai iš tų kelių žodžių jis, ko gera, net neįtarė mane ne vokiečių esant, kad pakėlė akis į mane, valandėlę lyg pasvarstė, pasukum lyg ir pavargusiu balsu pasakė:

— O kas šiandien nepavargęs. Va pažiūrėk, — mostelėjo galva į kieme sukimšius vežimus, — ar jie nepavargę?

— Tai kad ir aš vienas iš jų, — šyptelėjau. — ir nenorėčiau nieko kito kaip tik žmoniškos nakvynės.

Nusišypsojo ir jis. Nusišypsojęs pamojo ranka į tvartus ir daržines.

— Pasidairyk ir tamsta kokio kampučio. Tokio pat kaip jie visi. Troboj jau trys šeimos su mažais vaikais nakvoja, tai ir ten vietos nebėra. Tai viskas, ką turiu, — trukteliu pečiais ir pasisuko eiti į vidų, bet nesisukubinau paleisti. Greitai pasisakiau savo vardą, kad esu lietuvis, kad mokiausi Vokietijoje, todėl jo kraštą pusėtinau pažįstu, ir kad ką tik išgirdau, kad pamiš-

Danutė Bindokienė

Dar daug per anksti užtraukti „Requiem“

Antroje praėjusios savaitės pusėje įvyko vienas didžiausių ir svarbiausių lietuviškų renginių, bet, jeigu spręstume iš jam skirtos dėmesio lietuvių visuomenėje, tos svarbos nedaug pastebėtume.

Tai, be abejo, JAV LB XV tarybos antroji sesija, o ypač prieš tą sesiją suruoštos konferencijos, vykusios Cleveland miesto pakraštyje (dėl sesijai ir konferencijai parinktos vietos Hilton viešbutyje kilo ne vienas priekaištas: kam rinktis svetimą pastogę, kai Clevelande yra labai patogių lietuviškų patalpų, bet čia jau kita tema). JAV LB tarybos sesijos yra kasmetinis reiškinys, tačiau tokios konferencijos — jau retesnis paukštis mūsų lietuviškame kieme. Ar iš tų visų pokalbių, diskusijų ir pasiūlymų bus apčiuopiamesnės naudos, sunku pasakyti, bet ir be to jos turi negincijamą vertę: tai dialogai, išvystyti tarp jaunesnių ir vyresnių; tarp neseniai šiame krašte atsiradusių ir jau ne šiek tiek dešimtmetį čia įsikūrusių; tarp tų, kuriems lietuvių kalba sava, lengvai nuo liežuvio slysta; ir tų, kuriems taip keblu surasti tinkamą lietuvišką išsireiškimą, kuriems labai patogiu angliškai tarpusavyje komunikotis; pagaliau tarp tų, kurie ne labai patenkinti esama bendruomenine struktūra ir į ateinančių tūkstantmetį norėtų įžengti su atnaujintomis veikimo formomis.

Apie pačios tarybos sesijos eigą, nutarimus ir tikslus — pasiektus ar nepasiektus — be abejo, JAV LB Krašto vadovybė pasistengs informuoti visuomenę (tikėkimės, kad kur kas išsamiau, kaip prieš sesiją), bet verta stabtelėti ties konferencijų, vykusių ketvirtadienį, spalio 8, ir penktadienį, spalio 9 d., eiga. Svarstyboms, kuriose dalyvavo vis kitokios sudėties parinkti prelegentai ir taip pat gausi auditorija, buvo pateikta daug esminių ir labai aktualių klausimų. Pavyzdžiui: kokia ateityje turėtų būti Krašto LB struktūra; kaip įtraukti mūsų šeimų narius į LB; ar leisti vartoti anglų kalbą eilinėje veikloje bei platesnėje komunikacijoje; kokių vaidmenų turėtų neseniai į šį kraštą atvykusieji, kas jiems svarbu, kaip juos įtraukti į veiklą; kokia organizacinė LB struktūra būtų darbingiausia; ką gali pa-

tarti ilgamečiai LB veikėjai įvairiais, su veikla susietais, klausimais; kokia žiniasklaidos reikšmė JAV (ir apskritai užsienyje) gyvenantiems lietuviams; gal ateinančiam šimtmečiui reikia ieškoti kitų būdų ir priemonių, kad būtų galima pasiekti kuo daugiau mūsų tautiečių, veiksmingiau perduoti jiems idėjas, suburti bendram darbui ir tarnauti lietuvių išlikimui...

Ar į tuos klausimus buvo surasti atsakymai (bent iš dalies), ar problemos, laukiančios už šio tūkstantmečio pabaigos bus lengviau sprendžiamos? Tikriausiai, ne. Ir tas tikrų abiem atvejais. Galbūt didžiausia šių konferencijų nauda buvo ne atsakymų į keblus klausimus suradimas, o dialogas tarp skirtingas nuomones turinčių individų ar jų grupių. Kai pradedame tarpusavyje kalbėtis, net didžiausi kalnai kartais kurmiaraisiais pavirsta. Buvo galima tik pasidžiaugti labai gyvomis diskusijomis, pasisakymais ne tik prie „apvalių stalų“, bet ir iš publikos. (Tarp kitko, nelogiškiausias pavadinimas yra „apvalaus stalo diskusijos“, o ką daryti — kaip šių konferencijų atvejų — kai stalas labai pailgas ir tas nuolat kartojamas pavadinimas pavirsta nejuokingu anekdotu šiaip jau rimtose svarstybose?) Į sesiją nantį tūkstantmetį norėtų įžengti su atnaujintomis veikimo formomis.

Tai buvo vienas labiausiai džiuginančių reiškinų konferencijoje. New Yorko „Versmė“, Clevelando „Gija“, Čikagos „Krantas“... Šioms apylinkėms atstovavo jauni, energingi žmonės, tvirtai pareiškę savo nuomonę konferencijų diskusijose. Galime neabejoti, kad jie ir toliau bus veiklūs ir į savo gretas įstaus net tuos, kurie kol kas laikosi labai atokiai. Tai lietuvių užsienyje ateitis. Mūsų visų pareiga, kad tas entuziazmas ir parodyta gera valia ne užgestų.

keje yra visiškai tuščias namas, kad girdėjau kodėl jis tuščias ir tuoj pridėjau: — Jeigu teisybė, ką girdėjau, ir jeigu tas namas dabar tamstos valioje, leisk jame mudviem šią naktį įvirstusius sanarius pailsinti. Vaiduoklių mudu tikrai nebijom. Ko gera net jie patys ims ir dviejų atklydėlių lietuvių išsigas, ir tamsta vėl turėsi švarų namą, — nusijuokdamas savo ilgoką kalbą užbaigiau.

Biurgermeisteris mano šneką išklaušė žiūrėdamas tiesiai į akis. Kai baigia, nuleidžia žemyn. Po kojų buvo rudens lietaus پردrengtą žemę, jis žiūrėjo tik į ją ir atrodė kažin ką mąstė. Per galvą pralėkė mintis, kad ūkininkui gal taip lengviau ir galvoti, ir spręsti.

Po valandėlės tylos, kuri mane nejučia stūmė į neįjaukumą, pakėlė galvą ir ėmė perklausinėti to paties, ką jau buvau neklausiamas pasakęs: koks vardas, kur Lietuvoje gyvenau, ką dirbau, ką iš vokiečių pažinau, kur, kada ir ko Vokietijoje mokiausi. Maniau, kad paprašys asmens dokumentų, bet nepaprašė, pakvietė į vidų.

Įvedė į švarų mažą kambarėlį, panašų į sumažintą saloną: stovėjo sofa, du foteliai, rodos, dvi ar trys kėdės, vienam pasienį užveriamas rašomasis staliukas. Dabar buvo atidarytas, stovėjo iš pažiūros sunki pilko akmens rašalinė. Įvedęs paprašė sėsti, o pats, nieko nepasakęs išėjo į kitą kambarį. Mudu susižvalgė ir vienas kitą. Abu turbūt tą patį pagalvojom, bet ūkininkas tyliai pasakė:

— Anas vyras bus teisybė pasakęs; sulindom velniui tiesiai į gerkle.

Aš irgi tą patį pagalvojau, bet paklausiau: — Kodėl?

(Bus daugiau)

NEIŠGYVENTŲ DIENŲ NAŠTA

JURGIS JANKUS
ROMANAS

Nr.43

(Tęsinys)

Tai ten, bet čia, Vokietijoje, kur žmonės ir vaiduoklines pasakas seniai jau buvo užmirę? Tada visiem trim atsivėrė burnos ir ėmė pasakoti, ką buvo girdėję ir ką patys buvo patyrę. Čia miškuose vokiečių kariuomenė kažin ką daro ir labai saugo nuo žmonių akių. Tą, dabar tuščią, namą vokiečiai paėmė iš biurgermeisterio ir padarė sargybos būstinę. Įvedė telefoną, pristatė antenų. Niekam nė artyn prie miško prieiti neleido. Ir dabar neleidžia. Abi moterys norėjusios pažūrėti, ar nėra grybų, bet abi dar miško nepriejusios sustabdė ir pavargę atgal. Nors namas jau buvęs tuščias, bet sargai mišką vis tiek saugojo. Iš pradžių niekas nenorėjęs jiems net burnos praverti apie tą namą, bet paskum vienas kitas ėmęs prisitarti. Ypač tie, su kuriais kartu daržubė dirbo. Taip jie ir sužinojo, kad tam name nusižudė SS karininkas. Vienas kitas spėlioja, kad jį kas kitas nužudė. Jeigu būtų nusižudęs pats, kam kerštauti, o dabar niekas nė pernaktvoti negalys. Dieną kaip dieną, bet naktį ateinas ir pasmaugins. Jau tris vokiečius taip nugalabines. Vokiečiai tyrę visą namą, ieškoję ko pasislėpusio ir, kai nieko nerado, visiškai uždarė. Sako, norėję sudeginti, bet biurgermeisteris atprašęs. Gailėjęs namo. Sakęs, gal po karo viskas vėl taps kaip buvę. Dieną jis pats

kartais nueinas pasidairyti. Apeina, po langus pasižiūri, bet į vidų ir jis neina. Mane pagavo smalsumas. Netikėjau vokiečių paleista pasaka, bet knietėjo tą pasaką iš pačių vokiečių išgirsti. Kai tie žmoneliai savo pasaką nusinešė prie kitų vežimų, pasakiau:

— Žinote, ką, nueikim pas biurgermeisterį ir pasprašykime, kad leistų tenai pernaktvoti.

— Ir manai, kad leis? — suabejojo kiti.

— Ir aš nematau, kad leistų, bet knieti išgirsti, kokią pasaką jis mums paseks.

— O aš pasakysiu: nelisk vokiečiui į akis, kol jis tavęs nemato, nereikės slėptis, — pasakė mano amžiaus vyras, ligi šiol nė žodžio netaręs, bet klausėsis, ką kiti šneka.

— O kur mes, ar ne jų akyse? Kiekvieną dieną mato, — atsiliepė geltonūsis ūkininkas.

— Mato, tai mato, bet mato visus. Kai nueisim keturi, tai keturi ir pamatys. Rytoj rytą dar bemiegančiam žandaras paplės per petį ir pasakys: „Einam“. Ir nepajusi atsidūręs pafrontėje su kastuvu ant peties.

Man neatrodė taip baisu. Ką kokiame kaimelio biurgermeisteriui gali rūpėti kažin kur kažin kokie apkasai. Nuslydau nuo vežimėlio ir pasakiau:

— Jūs kaip norite, o aš einu. Ar dar kuris eina?

— Vokiečiui staciai į gerkle? Aš tai jau ne. Tik neprasiziok, kad čia yra ir daugiau tokių kaip tu, — vienas paskelbė ir nuėjo į daržinę.

— Aš susikalbėti nemoku, bet einu. Nors užpakaly pastovėsiu, kad žmogus nebūtų vienas kai reikia, — parėmė geltonūsis ūkininkas.

Mums beinant, vienkinė brikelė pririedėjo prie namo durų. Išlipo stambokas vyras. Spėjau, kad jis ir galėtų būti to ūkio šeimininkas ir greičiausiai pats

JO PALIKIMAS — IŠTIKIMYBĖ PRINCIPAMS

Prieš dvidešimt metų amžinybėn išėjęs, Eleuterijus Bačinskas, šeimos ir artimųjų buvo prisimintas ir pagerbtas, šeštadienį, rugsėjo 19 dieną. Palaimintojo Jurgio Matulaičio Mišijos koplyčioje, Lėmonė, kun. Algirdas Paliokas drauge su kun. Ignu Urbonu aukėjo šv. Mišias už nepamirštamą vyrą, tėvą, krikšto tėvelį, giminaitį ir draugą. Švč. Mišių metu vargonavo muz. Faustas Strolia, smuikavo dr. Leonidas Ragas, giedojo Praurimė Ragienė. Po Mišių iš koplyčios į Česlovo Bačinskienės namus PLC-tro „prieiniame kiemelyje“ ėjo būrys susimąsčiusių giminaičių ir draugų. Santūrus Eleuterijaus žvilgsnis iš nuotraukos sveikino visus buto slenkstį peržengiančius. Atėjusių jau laukė šeimos paruošti gausūs užkandžiai. Kun. A. Paliokui sukalbėjus maldą prieš vaišes, pirmasis apie a.a. Eleuterijų šiais žodžiais prabilo dr. Leonidas Ragas:

„Jau 20 metų kaip netekome mums mįslės Eleuterijaus, artimųjų tarpe žinomo Tarų vardu. Žmona Cesė neteko mylimo vyro, sūnus Donatas ir Kazimieras rūpestingo tėvo, o mes visi kilnaus lietuvių, ne-nūlstančio sportininko ir nepamainomo draugo. Šia proga vėl galime prisiminti jo nuolatinį artumą teniso aikštelėse, žuvaujant, grybaujant, ar kartu dalyvaujant tautinėse, kultūrinėse ir visuomeninėse šventėse ar priėmimuose susitikimuose. Tad šiandien vėl pabūkime su Taru ir tegul jo šviesi atmintis visada būna su mumis“.

Cesė Bačinskienė padėjo visiems ankstyvą šeštadienio rytą susirinkusiems dalyvauti jos artimiausio gyvenimo draugo pagerbime/prisiminime. Dr. Ferdinandas Kaunas prisiminė nuoširdų kaimyną, draugą, uolų sportininką „kuris ant gincų užpildavo šalto vandens“. Vyresnysis sūnus Donatas, savo ir brolio Kazimiero vardu, prisidėjo padėkos žodžiais. Pagerbti ir prisiminti šį kilnų tautos sūnų, gimusių Glasgow Skotijoje, 1916 metų liepos 4 dieną ir teniso aikštėje mirusių 1978 metų rugsėjo 8 dieną, norėjo kiekvienas šio ryto susibūrimo dalyvis.

Gabus sportininkas, lengvaatletis, 1936 metais, dar gimnazistas budamas valstybinės rinktinės narys, vyko Čekoslovakijon dalyvauti ledo ritulio rungtynėse. Pasižymėjo lengvojoje atletikoje. Žaidė futbolą valstybinėje futbolo komandoje. Lietuvos skautijos narys, mokėsi ir baigė Vilkauskio Jono Basanavičiaus gimnaziją, stojo į Karo mokyklą, studijavo Vytauto Didžiojo universitete, Kaune, mokytojavo Kauno Aukštesnėje technikos mokykloje. Dainos mylėtojas — ne kartą mėgėjiškai pasirodė scenoje. Šeimą sukuręs su Česlova Aukštinaityte, karo bangai įsišūbavus pasitraukė į vakarus. Išėjimoje tęsė pasirinktą gyvenimą

mo būdą šeimoje — rūpinamasis šeimos gerove, sūnų išmokslinimu, lietuviškoje visuomenėje skiriantis laiko ir energijos Lietuvos laisvinimo reikalams; sporte — lošdamas „Hanza“ futbolo komandoje, vėliau visiškai atsiduodamas tenisiui.

Tiesaus, ramaus ir švelnaus būdo. A. Tamulynas rašydamas apie Eleuterijų po jo mirties, teigė: „Drausmingas ir tiesaus žodžio Suvalkijos lygumų sūnus. Sporte džentelmenas — kovojo garbingai dėl laimėjimo, niekur ir niekam nerodė pyktio, nesileisdavo į gincus su sportininkais ar teisejais-rungtynių pravedėjais. Nesididžiavo laimėjęs, neliūdėjo pralaimėjęs. Jis moka ne tik garbingai laimėti, bet ir santūriai pralaimėti. Neieškojo pigių pasiteisinimų pralaimėjęs, nes žinojo, jei nori laimėti — gerai pasiruoš“. Anot pusbrolio a.a. Viktoro Bačinsko, rašiusio „Drauge“ Eleuterijaus vienerių metų mirties sukakties proga: „Sveikame kūne — sveika siela... Eleuterijaus šis posakis buvo pamėgtas ir vykdomas gyvenime“. Eleuterijus Bačinskas, budamas ištikimas savo idealams, savo gyvenimo principams iki galo, buvo pavyzdingas tėvas, ne tik mokydamas šeimą kaip gyventi, bet pats taip gyvendamas. Kai išleisdamas sūnų Kazimierą į universitetą atsisveikindamas stipriai paspaudė ranką sakydamas: „Būk vyra!“ buvo aišku ko iš sūnaus tikėjosi — nieko mažiau, kaip to, kuo jis, kaip tėvas, kas dieną gyveno.

Šias eilutes rašančiai, dėdė Eleuterijus tebėra nepamirštas, brangus, mylimas pavyzdingas krikšto tėvas. Jo patariamuosius žodžius apie draugystes ir draugus, visados nešioju širdyje. Į gimnazistės draugystę rūpestingai atsiliepiu: „Nesirūpink neteisingais apkalbėjimais. Tikrieji draugai tave pažįsta ir neteisybių nepriims. Tie, kurie priima, nėra tavo draugai. Svarbu likti ištikimai savo principams.“ Dėdė Eleuterijus, pats, iki paskutinės valandos buvo ištikimas savo principams. Ištikimybė jo palikimas!

Laima Šalčiuvienė

„Pasaulį visą apvažinėjau...“ užrašyta ant Rask (kelionių agento) paminklo Panevėžio kapinėse. Nuotr. Onos Rušenienės

Alfonsas Mikulskis (1909-1983)

GRAUDI PENKIOLIKOS METŲ SUKAKTIS

1983 metų spalio 14 dieną amžinybės aruodus išskellavo a.a. Alfonsas Mikulskis, dirigentas, kompozitorius, neišsemiamos energijos ir didelio talento asmenybė, abipus Atlanto žadinusi lietuviškos dainos ir muzikos meilę ir išryškinusi jų grožį, išpopuliarinusi kankles su jo žmonos, kanklių vadovės ir specialistės Onos talka. Gimęs 1909 metų spalio 14 dieną Daglių kaime, Panevėžio apskrityje, jis nuo ankstyviausios vaikystės buvo linkęs į muziką, kurią pasirinko savo ateities profesiją. Baigęs konservatoriją su violončelisto ir chorvedžio specialybėmis, jis jomis nepasitenkino, bet studijavo kompoziciją pas J. Gruodį, o pas J. Kačinską tęsė simfoninio dirigavimo studijas. Jis netrukus įsteigė vyrų oktetą ir chorą „Nemunas“, bet jo tikroji dirigavimo karjera prasidėjo, kai jis buvo pakviestas Mažosios Lietuvos dainų švenčių dirigentu 1932 ir 1938 metais. Šalia to, jis dėstė violončelę Klaipėdos konservatorijoje ir vadovavo Prekybos instituto chorui. Hitleriui okupavus Klaipėdą, jis persikėlė į

Panevėžį, jame sudarė vyrų chorą, bet, persikėlęs į Vilnių, 1940 metais įsteigė šaulių chorą. Sovietams okupavus Lietuvą ir uždarius šaulių sąjungą, jis tą chorą pavadino MK Čiurlionio Tautinio meno ansambliu, prie kurio prisijungė Onos Mazoliauskaitės vadovaujamas kanklių orkestras ir tautinių šokių grupė. Raudonajai armijai antrą kartą artinantis prie Lietuvos, 1944 artinantis metų birželio mėnesį ansamblis buvo priverstas nutraukti savo darbą ir ansamblio vadovai, Alfonsas ir Ona Mikulskiai, su didoku ansamblių būriu pasitraukė į vakarus, apsistojo Vienoje ir pradėjo penkerių metų koncertų karjerą, koncertuodami sąjungininkų kariuomenės daliniams ir laisvojo pasaulio koncertų salėse. Įdomu dar ir tai, kad, emigruojant į Ameriką, jis laive suorganizavo chorą, kuris 1949 metų birželio 15 dieną sugiedojo Amerikos himną.

Įsikūrus Clevelande, jam pavyko į ansamblį pritraukti visų gėntkarčių lietuvių su jau Lietuvoje ansamblyje dainavusiais, tai jame dalyvavo ir DP stovyklose, ir šiaurės Atlanto gimusieji. Čiurlionio ansamblis su dideliu pasisekimu koncertavo Amerikos ir Kanados miestuose bei sėkmingai atliko devyniolika koncertų Pietų Amerikoje. Budamas lietuvių patriotų, Mikulskis nepasitenkino vien darbu su Čiurlionio ansambliu, bet aktyviai dalyvavo visuomeninėje veikloje, dainavimą dėstė Clevelando liuanistinėse mokyklose, įsteigė „Aukuro“ chorą Vysk. Valanciaus liuanistinėje mokykloje ir išleido jo įdainuotą plokštelę. Graudu, kad po sėkmingų koncertų Lietuvoje 1990 metais, minint aukštinį jubiliejų, ansamblis po keletos metų buvo priverstas nutraukti savo veiklą, nes iš Klaipėdos atvykęs dirigentas ir kompozitorius Gediminas Purlys, ansamblių paruošęs labai sėkmingai išvykai į Lietuvą, koncertams Brooklyne, Philadelphijoje ir dainų švenčiai, turėjo grįžti į namus.

Nors nebematome Alfonso Mikulskio scenoje su dirigento lazdele, bet jo muzikinės kūrybos lobs išlikęs amžiams. Jis sukūrė daugybę muzikos kūrinių, kurių dalis yra su kanklių palyda. Sentimentaliai romantiškas yra jo „Saulės ratas“ ir liaudies muzikos instrumentams sukurta rapsodija „Ant Nemuno kranto“. Jo

kūrinių tarpe labai išpopuliarėjo religinės muzikos kompozicijos, kaip „Mišios už kenciančią Lietuvą“. Jis buvo užtarnautai apdovanotas abipus Atlanto įvairiomis premijomis ir medaliais, o jo darbai išliks mūsų tautinės kultūros lobyno nepaprastai vertingu įnašu. 1994 metų birželio 30 d., jo našlės Onos Mikulskienės iniciatyva, jo palaikai buvo perkelti iš Visų Sielų kapinių ir perskaidinti į Lietuvą, kurioje jis buvo iškilmingai perlaidotas Vilniaus Rasų kapinėse.

Š.m. spalio mėn. 11 dieną Clevelando Dievo Motinos parapijos šventovėje bus jo atminimui skiriamos Mišios, kurių metu buvusio ansamblio pirmininko Vlado Plečkaicio iniciatyva planuojama su dalimi buvusių čiurlioniečių giedoti Alfonso Mikulskio sukurta giesmės. Teilsisi jis ramybėje, šitoje žemėje palikęs nepaprastą kūrybinį turtą, kuriuo gėrėsis visos mūsų ateinančios kartos.

Aurelija M. Balašaitienė

A.a. ROKAS STEPULAITIS

Liepos 27 d. (pirmadienį) Kanadoje, Barrie mieste, su Lietuvos vardu lūpose nustojo plakusi mūsų krašto šviežios Roko Stepulaitio širdis. R. Stepulaitis gimė 1916 m. spalio 28 d. Leopoldo vienkienėje, Sintautų valsčiuje. Augo gausioje šeimoje, jis buvo jauniausias dvylikas vaikas. Mokėsi Šakių „Žiburio“ gimnazijoje, vėliau Kauno karo mokykloje. Iš vaikystės turėjo gabumų menui: piešė, grojo įvairiais instrumentais, dainavo, rašė eilėraščius. Dirbo Vievio muitinėje, Skirmantiškių Pereinamojo punkto vedėju, o karo metu — prekyboje.

Artėjant Rytų frontui, pasitraukė į Vakarus, nuolatiniame gyvenime apsistojo Kanadoje, Barrie mieste, kur ir gyveno iki paskutinių savo gyvenimo dienų.

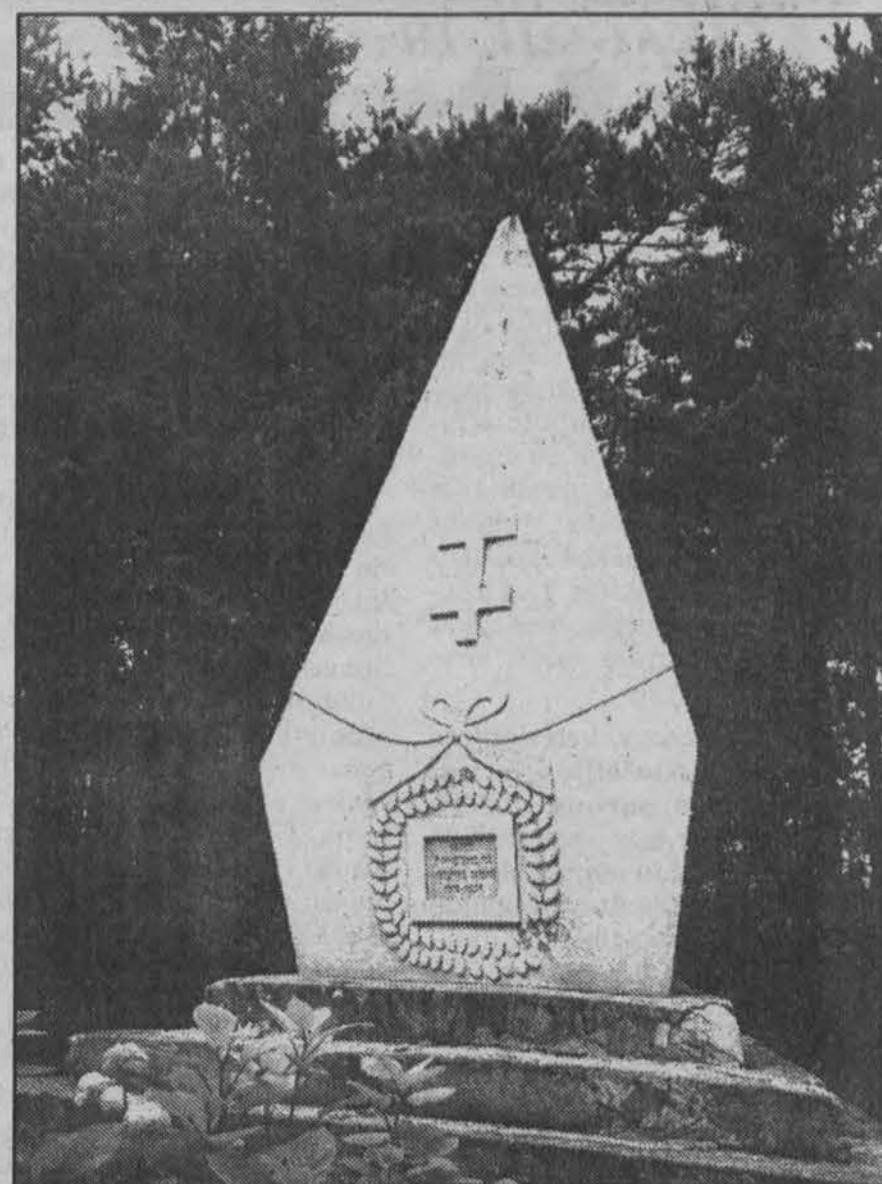
Su giliu ilgesiu ir meile visuomet prisiminė savo gimtinę — Sintautus ir Tėvynę Lietuvą. Atsidarius keliams, skubėjo į išsiilgtą kraštą, ir ne tuščiomis. Blokados metu Lietuvai padovanojo dalį savo santaupų, o Zanavykų krašto muziejui įruošė savo darbų (tapyba, grafika, skulptūra) labai vertingą ekspoziciją, rėmė muziejų materialiai.

Už reikšmingą paramą puoselėjant ir saugant Zanavykijos etninę kultūrą, Rokui Stepulaitiui 1996 metais suteiktas Šakių Garbės piliečio ir Zanavykų krašto muziejaus Garbės nario vardai.

Velionio gedi žmona Giedrė ir dukra Mariana.

Šviesus garbingo lietuvių, Roko Stepulaitio, atminimas bus visada gyvas Zanavykijos krašto žmonių atmintyje.

* **Vyriausybė panaikino reprezentacinius medžioklės plotus, o komercinių medžioklės plotų aptarnavimui ir priežiūrai uždraudė naudoti valstybės ir biudžetinių įstaigų lėšas.** Aplinkos ir Finansų ministerijoms nurodyta nustatyti medžioklės plotų nuomos bei mokesčio už leidimus medžioti kainas. Vyriausybė taip pat numatė, kad komercinė medžioklė bus leidžiama organizuoti tik valstybinėms įmonėms, kurios turėtų būti įsteigtos iki 1999 m. pradžios. Šių įmonių turtas negalės būti nei privatizuojamas, nei įkeičiamas, o šių įmonių išlaidoms bus galima naudoti tik pačių už teikiamas paslaugas uždirbtas lėšas. (Elta)

Aukštaitijos valstybiniame parke paminklas žuvusiems dėl Lietuvos laisvės 1918-1934 m. Nuotr. Onos Rušenienės

A.†A. MARIJA GUOBUŽIENĖ BUBALAITĖ

Gyveno Čikagoje.

Mirė 1998 m. spalio 12 d., sulaukusi 89 metų.

Gimė Lietuvoje, Biržų apskrityje, Buožiškių vienkienėje. Amerikoje išgyveno 49 m.

Mokėsi Biržų gimnazijoje, studijavo Kaune, Vytauto Didžiojo universitete, 1944 m. pasitraukė į Vakarus.

Nuliūdę liko: sūnus Paulius, anūkės Raminta ir Kristina, proanūkas Andrius, pusseserė Halina Dilienė, dukterėčios Aldona Krišukėnienė, Danutė Velžienė ir jų šeimos bei kiti giminės.

Velionė buvo žmona a.a. Jono.

Buvo Evangelikų Reformatų bažnyčios kuratorė. Priklausė Lietuvių Fondui, BALF'ui ir Lietuvos Dukterų draugijai.

Velionė pašarvota spalio 15 d., ketvirtadienį, nuo 2 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St.

Spalio 16 d., penktadienį, po religinių apeigų laidojimo namuose 10 val. ryto, a.a. Marija bus palaidota Tautinėse lietuvių kapinėse.

Velionės pageidavimu, nesiųsti gėlių.

Nuoširdžiai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnus, anūkės ir giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus, tel. 1-800-994-7600.

PENKERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. Gen. štabo mjr. JUOZAS BULIKA (1905.2.1–1993.10.21)

Minint mūsų mylimo Vyro ir Tėvo, kurio netekome 1993 m. spalio 21 d. mirties sukaktį, šv. Mišios už jo sielą bus aukojamos š.m. spalio 18 d., 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Maloniai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir prisiminti Velionį Juozą savo maldose.

Nuliūdusi Bulikų šeima

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A. Mjr. JUOZAS VILUTIS Savanoris kūrėjas

Minint mūsų mylimo Tėvo, kurio netekome 1997 m. spalio 20 d. mirties sukaktį, šv. Mišios už jo sielą bus aukojamos š.m. spalio 18 d., 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje.

Maloniai kviečiame giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šv. Mišiose ir prisiminti Velionį Juozą savo maldose.

Nuliūdusi šeima

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Jau turime 40 naujų prenumeratų, jeigu norite užsi-prenumeruoti visiems metams „Draugą“ tik už 60 dol. (paprastai metinė prenumerata yra 95 dol.), paskubėkite. Tik 100 pirmųjų — ir naujų — skaitytojų taikoma ši lengvata, o ją „Draugo“ administracija gali suteikti tik su Lietuvos fondo dosnia parama ir JAV LB Kultūros tarybos rūpesčiu lietuviškos spaudos išlikimu. Kreipkitės į „Draugo“ administraciją, nes ypač Jus labai norime turėti savo skaitytojų tarpe.

Filatelistų draugijos „Lietuva“ filatelijos ir numizmatikos paroda „LITH-PEX XXVII“ bus spalio 23-25 d. Balzoko Lietuvių kultūros muziejuje. Įėjimas nemokamas. Visi kviečiami ir laukiami.

Marquette Parko Lietuvių namų savininkų organizacijos narių ir svečių susirinkimas šaukiamas spalio 16 d., penktadienį, 6:30 val. vak., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos salėje 6820 S. Washtenaw. Nariai ir svečiai kviečiami gausiai dalyvauti. Atsilankys CUBS atstovas, kuris paaiškina apie dujų, elektros ir telefono bendrovės paslaugų kainų kilimą, taip pat bus ir policijos atstovas, kuris padės spręsti įvairias problemas bei negeroves, kylančias mūsų apylinkės gyventojams. Po susirinkimo — kavutė.

Čikagos Kultūros centre (Chicago Cultural Center), 78 E. Washington st., veikia puiki šiuolaikinės lietuvių tekstilės paroda „Meilės vizijos“. Parodos rengėjas Balzoko Lietuvių kultūros muziejus kviečia visuomenę aplankyti parodą ir susitikti su viena žymiausių parodos autorių Liucija Kryževičiene penktadienį, spalio 16 d. 2 val. p.p. Čikagos Kultūros centre. Paroda veikia kasdien iki spalio 18 d.

Švč. M. Marijos Gimimo parapijos klebonas kun. Mykolas Yakaitis primena, kad ši sekmadienį per visas lietuvių kalba Mišias antrąjį rinkliava skiriama „Almos fondui“. Jis tikisi, kad parapijiečiai ir svečiai dosniai parems šį kilnų tikslą — padėti neturtingiems kaimų mokyklų mokiniams Lietuvoje.

SKELBIMAI

• Lietuvos Krikščionybės jubiliejaus komitetas, baigdamas darbus, parduoda dar turimus leidinius labai pigiomis kainomis: prof. V. Vardžio red. „Krikščionybė Lietuvoje“, gausiai iliustruotas, 572 p., \$10; J. Baužio

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis
Civilinės ir kriminalinės bylos
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-8742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63th Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
Valandos pagal susitarimą

Ši sekmadienį, spalio 18 d., 10:30 val. r., Mišiose Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje Marquette Parke dalyvaus Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus su žmona Alma. Visuomenė maloniai kviečiama taip pat šiose Mišiose dalyvauti.

Madų paroda „Rudens simfonija“ vyks Pasaulio lietuvių centre lapkričio 15 d., 12 val., didžiojoje salėje. Naujausios rudens ir atskubančios žiemos mados. Rūbų grožį ir tinkamumą mums demonstruos įvairaus amžiaus modeliai — moterys ir vyrai. Akims spalvos ir rūbų gausa. Prašytume iš anksto užsisakyti stalius ar vietas. Skambinkite Žibutei Pranckevičienei, tel. (630)257-0153 arba Danai Silinienėi, tel. (630)852-3204.

Maironio lit. mokyklos, Lemonte, tėvų komitetas prašo priminti, kad mokyklos pokylis, numatytas spalio 24 d., atidedamas iki kitų metų sausio mėnesio.

Kun. Kęstutis Ralys, buvęs Daugėliško Šv. Onos ir Joakimo parapijos klebonas ir ypatingas senelių bei našlaičių vaikų globėjas, šiuo metu laikinai giliną studijas Toronto universitete Kanadoje. Vilniaus arkivyskupo Audrio J. Bačkio ir vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, susitarimu, kun. K. Ralys taip pat talkina Lietuvos Kankinių parapijos Toronte sielovadoje. Turėdamas progos atsilankyti Čikagoje, užsuko ir į „Draugo“ redakciją. Paklaustas, kas dabar rūpinasi Daugėliškyje jo rūpesčiu iškurtais globos namais, kun. Ralys pasisakė, kad jis, ir toliau gyvendamas, šio projekto neatsisako. Jeigu kas galėtų globos namus paremti, gali tai padaryti, pasiūniant auką Lietuvos Kankinių parapijos adresu.

PADEKIMĖ KATALIKIŠKAI SPAUDAI

Jau 8 metai Lietuva laisva ir nepriklausoma. Spauda Lietuvoje taip pat laisva. Po 8 nepriklausomybės metų katalikiška spauda priėjo liepto galą. Tik ką gautas faksas, vieno besilankančio profesoriaus šauksmas: „Katalikiški laikraščiai, periodiniai leidiniai užsidaro vienas po kito. Toks pat likimas laukia vienintelio katalikiško laikraščio „XXI amžius“. Jei galite, padėkite“.

red. „600 Lietuvos Krikšto Jubiliejus“, apžvalginis leidinys, gausybė iliustracijų, didelio formato, 315 p. \$5; **Jubiliejaus Romoje iškilmių vaizdajuostė**, \$10. Užsakydami vieną, du ar visus tris leidinius, pridėkite \$2 persiuntimo išlaidoms. Užsakymus siųsti vykdomojo komiteto išdėdiniui Broniui Polikajčiui, 10241 So. 82 Ave., Palos Hills, IL 60465.

• **Legaliai galiu išrūpinti „Social Security“** iki spalio 30 d. E. Šumanas, tel. 1-708-720-2651.

• **Parduodame lėktuvo bilietus** į Lietuvą ir kitus pasaulio kraštus geriausiomis kainomis. Skambinkite First Class Travel, tel. 847-392-6320.

• **Lemonte TRANSPAK** įstaigos naujos darbo val., šešt. 9-1 v.p.p., sekmd. 9-1 v.p.p. Tel. 1-630-257-0497.

• **Pinigai, siuntiniai, baldai, automobiliai. TRANS-**

Šis šauksmas daug pasako. Lietuvoje, pakeitusi pavadinimus, klesti kairioji spauda, pornografiniai leidiniai, kurie leidžiami dideliais tiražais, ir kuriuos gyventojai mielai perka, prenumeruoja, skaito. Kai muose bažnyčios tuščios. Žmonės suvažiuoja tik per atlydus ir didžiąsias šventes. Šiuo metu katalikiška spauda reikalingiausia. Tik per gerą laikraštį galima auklėti tautą ir sugrąžinti tautiečius į tiesesnę bei doresnę kelią. Katalikiškas „XXI amžius“ negauna paramos iš valdžios. Jei galite, paremkite „XXI amžius“ savo auka. Čekį rašykite „XXI amžiaus“ vardu ir siųskite jo atstovui kun. Algirdui Palio-kui, 14915 127th st., Lemont, IL 60439.

SUKAKTUVINIS STRAIPSNIO KONKURSAUS

„Laiškai lietuviams“ redakcija kviečia dalyvauti rašinio konkurse ir pasirinkti kurią nors iš šių temų: 1. „Kaip prarandamas ir atrandamas tikėjimas“. 2. „Kaip prarandama ir atrandama tautybė“. 3. „Kokie man artimesni kuni-gai: 'tradiciniai' ar 'modernistai'“. 4. Mano svajonių vyras/žmona. 5. „Ar kultūringas žmogus ir inteligentas yra sinonimai“. 6. „Dabartinio Lietuvos ir išeivijos jaunimo charakteristika“. 7. „Ryškiausias komunizmo liekanos Lietuvoje ir kaip jų atsikratyti“.

Konkurse dalyvauti gali ir suaugusieji, ir jaunimas. Jaunimui priklaūs tik vidurinių ir kitų tolygių mokyklų moksleiviai. Jie būtinai turi pažymėti, kad straipsnis skiriamas jaunimo grupei.

Straipsnio apimtis — apie 6 mašinėlė rašyti puslapiui, jaunimo gali būti trumpesni. Straipsnis pasirašomas slapyvardžiu, į atskirą vokelį (ant kurio užrašomas tik slapyvardis) įdedama tikroji autoriaus pavardė, adresas ir telefonas. Vokelis kartu su straipsniu įdedamas į didesnį voką ir siunčiamas redakcijai šiuo adresu: „Laiškai lietuviams“, 2345 W. 56th St., Chicago, IL 60636, USA. Rašiniai turi pasiekti redakciją iki 1999 m. vasario 16 d. Premijų didumą ir skaičių nustatys vertinimo komisija. Pageidaujama rašyti mašinėlė, nesugrąsti eilučių ir palikti šonuose paraštes. Rinkėjai spausdėję kartais visai nenori priimti neaiškiai paruoštų rankraščių. Visi premijuoti rašiniai spausdinami. Spausdiname ir nepremijuotus, tinkamus šiam žurnalui.

PAK, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. Tel. 1-773-838-1050.

• **Pirksiu pilną komplektą** (37 tomus) Lietuvių Enciklopedijos. Skambinti 773-838-1050.

• **A. A. Mindaugo Mačiulio** laidotuvių šv. Mišios bus šį ketvirtadienį, spalio 15 d., 10 val. ryto Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Po mišių a. a. Mindaugas bus palaidotas Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

• **Išnuomojamas butas** 66 St. ir Kedzie Ave. Trys kambariai, baldai ir apšildymas; \$380 į mėn. Tel. 708-425-7160.

• **Solistai Virgilijus Norieka ir Audronė Gaižiūnienė** atliks koncerto „Aukso gija“ programą spalio 25 d., sekmadienį, 3:00 val. p.p. Jaunimo centre. Jiems akompanuos pianistas Povilas Jaraminas. Visus maloniai kviečia „Saulutė“, Lietuvos vaikų globos būrelis.

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL

Gelvonų vidurinės mokyklos 12 kl. mokinių piešinys su dr. Adomavičiaus dovanotu tušinuku.

MŪSŲ DIENOS Sekmadienis

Sekmadienį visi stovyklautojai dalyvavo šv. Mišiose. Paskui ėjo vėliavų pakelti ir pusryčiauti. Tada vyko jaunųjų ateitininkų suvažiavimai. Kuopų atstovai skaitė pranešimus apie metų veiklą. Po to apsitvarkė ir valgė pietus. Nuėjome į kitą pusę maudytis, susitikti su šeimomis ir pažįstamais. Vakare buvo talentų vakaras. Visi įdomiai pasirodė. Pavalgė naktį naktiepiečius, nuėjome nakties poilsiui.

Teresė Paškonytė ir Gaja Sidrytė, 1998 m. JAS stovyklautojos Dainavoje. („Dainavos knygų lentyna“)

LAPĖ

Gyveno meškutė miške po egle,
Draugavo su pikta lapute.
Nemėgo jos kiškiai,
paukšteliai,
Nemėgo visi miško žvėreliai.

Ir vieną dieną laputė pikta
Išėjo į kaimą vištelį

medžiot,
Pamatė ją žmonės ir ėmė koliai,
Kol lapė neteko pūstos uodegos.

Viktorija Kiecoriūtė parašė šį eilėraštį dr. Adomavičiaus dovanotu tušinuku. Lietuva.

JEIGU

Jeigu Lietuva šiandien dar būtų karalystė, tai ji dabar nebūtų tokia „kovojanti“ valstybė. Ji nebūtų turėjusi komunisto prezidento ir būtų beveik kaip Amerika. Ji turėtų daug turtų ir maisto bei kitų dalykų, kurių reikia gyvenimui. Jis galėtų turėti stiprią kariuomenę, kuri galėtų ginti Lietuvos žemę.

Kristina Mikaitytė, 10 kl. mokinė

Jeigu Lietuva dar būtų Lenkijos dalis, šiandien turėtų nebūtų lietuvių. Mes mokykloje nekalbėtume lietuviškai, mes kalbėtume lenkiškai, šoktume ir dainuotume lenkiškai. Per visus okupacijos metus lietuvių tauta ir kalba išnyktų. Niekada nebūtų buvusi Lietuvos Nepriklausomybės diena. Lietuvių kalba būtų mirusi, kaip lotynų. Nauja generacija išmokytų daryti viską lenkiškai.

Audra Adomėnaitė, 9 kl. mokinė. Abi Lemonto Maironio lit. m.-los mokinės. (1996/97 m. moksleivių metraštis)

SPARNUOTA DUKTĖ (Pasaka — legenda)

Laike Marijos pasveikinimo (Blovieščiaus), upės savo vilnėmis nuneša ledus į jūras, pavasaris puošia žemę žolėmis; rytmetį iš vandenų pakyla aukštyn būrys kregždžių ir džiaugsmingai skrajoja, čiulbėdamas sveikina: — Sveiki gyvi žmoneliai! Sugrįžome jau pas jus. Seniai, labai seniai, kada dar totoriai mūsų žemę užpuldinėjo: degino kaimus, žudė žmones ir varė į vergiją... Pagavo jie tada iš vieno kaimo gražią mergaitę, ir nuvedė pas save į svetimą šalį...

Verkė vargšė mergaitė svetimoje šalyje, naktimis meldėsi į Mariją, prašydama pagalbos, kad galėtų sugrįžti į savo gimtą šalį nors numirti ir nors kartą tėvus pamatyti...

Taip jai beveikant, pagailėjo jos Marija, kuri prašė Dievą, kad pakeistų ją į paukštytę, ir ši galėtų ištrukti iš totorių nagų ir perskristi į tėvynę.

Labai džiaugdamasi pakeista į kregždutę, perskrido mergaitė pas savo tuosius...

Po tėvų pastoge nusilpino iš molio lizdėlį ir apsigyveno pas savo tuosius, o tėvai nė žinote nežinojo, kad taip artį jų dukterė ties langu po pastoge kasdieną juos linksmai čirškėdama kalbina ir kas rytą sveikina...

(Bus daugiau)

RUDENS DARBAI

Man ruduo yra vienas gražiausių metų laikotarpių. Ruduo prasideda rugsėjo mėn. 21 d. ir baigiasi gruodžio mėn. 20 d. Savo gimtadienį švenčiu prieš tris dienas rudenį prasidedant. Rudenį oras atvėsta. Lapai keičia spalvas. Po kiek laiko jie nukrenta nuo medžių ir reikia juos sugrębti.

Rudenį mano mama iškasa iš žemės kai kurių augalų šaknis ir padeda po namu, kad žiemą nesusaltų. Taip pat rudeni jį dažnai perka naujus tulpių ir narcizų svogūnelius, sodina juos, kad pavasarį užaugtų gražios gelės.

Rudenį naktys yra ilgesnės, kartais būna šalnų. Rudenį dažniau palyja ir papūčia stipresni vėjai. Medžiai pasipuošia įvairiomis spalvomis: geltona, raudona, oranžinė, ruda.

Vėliau tie lapai nukrenta ir reikia juos sugrębti. Žolė nušalta augsi ir pakeičia savo spalvą. Kai oras lauke atvėsta, namuose temperatūra irgi nukrenta, tada reikia įjungti namo šildymą. Vasarinius drabužius padedame į spintas ir rengiamės žieminiams, šiltesniais. Rudenį populiariausias sportas yra futbolas. Man šis sportas labai patinka. Savaitgaliais aš žaidžiu su draugais.

Darius Sutrinavičius, 9 klasės mokinys Čikagos lit. m.-la

AR VENECIJA IR VENESUELA YRA GIMINAITĖS (Pabaiga)

Išsiaiškinę Venesuelos ir Venecijos santykį, norėtume dar keletą žodžių pasakyti apie patios Venecijos kilmę, juo labiau, kad esama mokslininkų, kurie Venecijos, tuo pačiu, žinoma, ir Venesuelos giminaičių randa net ir mūsų Lietu-

voje. Venecija už Venesuelą gero-kai, gal kokių tūkstantmečių, vyresnė, 5 šimtmeityje prieš Kristaus Gimimą Adrijos jūros pakrantes užėmė ilirų gentis — venetai. Senovės romėnai pavadino šią teritoriją Venetų vardu, o kai joje 451 m. iš žvejų kaimelių susikūrė miestas, jam ir teko Venecijos vardas.

Lenkų istorikai Henrikas Lovmianskis ir jo mokinys Jėzys Ochmanskis, puikūs mūsų krašto praeities specialistai, mano, kad venetų kažkada gyventa ir dabartinės Lietuvos teritorijoje. Net ir mūsų upės Ventos vardą kartais mėginama sieti su tos tautos pavadinimu. Jeigu tokia hipotezė pasitvirtintų, tai ir Venta, ir Ventė su savo ragu būtų Venecijos ir Venesuelos giminaitės. Tačiau tokia hipotezė yra labai drąsi. Bet nieko nepadarysi, drąsa reikalinga ne tik jūrininkams — reikalinga ji ir mokslininkams.

Algirdas Sabaliauskas

— Senutėli, o kas prikale žiogeliams aukso pasagėles?
— Kalveliai.
— O kur yra kalvelių kalvė?
— Vasaros dvarelyje.
— O kur tasai dvarelis?
— Ant devynragio elnio ragu.

— O tu, seneli, ar esi kada tame dvarelyje buvęs?
— Taip ir neišsiruošiau, vaikeli, — labai jau toli.
— O kuris kelelis į tą dvara veda?
— Senųjų dainų takužėlis.

Leonardas Gutauskas

GALVOSŪKIS NR. 1 (Žiūrėkite piešinėlį)

Tarp nukritusių nuo medžių lapų yra pasislėpusi paukščio figura. Suraskite ją ir nuspalkovkite. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 2 (Žiūrėkite brėžinėli)

Vienas raganosis nori susitikti su savo draugu, antru raganosiu. Nubrėžkite šiame labirinte kelią, kuriuo eidamas jis galėtų pasiekti savo draugą. (5 taškai)

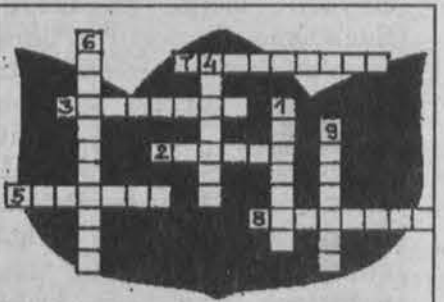
GALVOSŪKIS NR. 3

Kuriuose žemiau surašytuose žodžiuose yra dvigarsių ar dvibalsių, o kuriuose nėra?

Kodėl? Dvibalsius pabraukite vienu brūkšneliu, mišriuosius dvigarsius — dviem

Vilnius, pantis, ananasas, šarkai, peikiau, Araratas, aušims, kelti, kelia, stumti, stumia, paimti. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 4 (Žiūrėkite kryžiažodį)

Pasiskaite enciklopediją, įrašykite į langelius atsakymus apie Lietuvos žymųjį asmenį arkivyskupą Mečislovą Reinį, bolševikų-rusų nužudytą. 1. Kurį mėnesį jis gimė? 2. Kurioje apskrityje gimė? 3. M. Reins baigė... kunigų seminariją? 4. Kuriam universitete jis studijavo gamtos mokslus? 5. Kuo buvo konsekruotas 1926 m.? 6. Kuo buvo konsekruotas 1940 m.? 7. Kurio miesto, esančio Rusijoje, kalėjime buvo nukankintas? 8. Kurios pareigos jam buvo patikėtos Lietuvos vyriausybės? 9. Europos valstybė, kurioje studijavo M. Reins, baigęs Peterburgo dvasinę akademiją? (5 taškai)

Sudarė Justina ir Kristina Zabielaitytės, 8 kl. mokinės iš Rokiškio.

GALVOSŪKIS NR. 5

1. Vilniaus katalikų katedros ir Vilniaus reformatų bažnyčios priekiniai fasadai yra labai panašūs. Ką vaizduoja abiejų pastatų trikampiai timpanų bareljefai? 2. Nuo kada Anglijos namų langai turi stiklą? 3. Kam esame dėkingi už radijo antenos išradimą? 4. Kaip toli nukrudo pirmasis pasaulio lektuvas, varomas žmogaus raumenų jėga? 5. Kas išrado guminių trintuką?

Atsiuntė

kun. dr. E. Gerulis.

Kas atsakymus plačiau paaiškins, gaus 10 taškų. Trumpi atsakymai vertinami 5 taškais.

PAGALVOKITE NR. 20 ATSAKYMAI

1. Europiečiai, pasimokę iš arabų, pradėjo statyti laivus su vairais nuo 1240 metų. 2. Išviete su nuleidžiamu vandeniu, esančia gyvenamosiose patalpose, 1775 m. išrado anglas A. Cummings. Šis išradimas plačiai paplito tik 19-me šimtmeityje. 3. 1885 m. vokiečių inž. C. F. Benz sugalvojo automobilį motorą, varomą benzinu. 4. Linas. 5. Skruzdėlynas. 6. Raudonikis. Jį pastebėti nelengva. Auga jis dažniausiai po epuše, ir jo kepurė labai panašios spalvos į nukritusius epušes lapus — oranžiniai raudona. Dėl raudonos kepurės jis ir vadinamas raudonikiu. Jei grybauojas neprityręs ir negali tiksliai pasakyti, ar raudonikį atrado, ar ką kitą, galima štai kaip patikrinti: įpjauk peiliu grybo galvą arba kotą, ir, jei baltas minkštumas staiga pamėlynuoja, aišku, kad tai — raudonikis. 7. JAV žemėlapis iškarpa vaizduoja N. H. valstiją (state).